

2011. aastal ulatus õlitööstuse panus Eesti T&A kulutustes kolmandikuni

Teadus- ja arendustegevuse kulutuste suhe sisemajanduse koguprodukti kerkis Eestis 2011. aastal uue tähiseni — 2,41%, ületades esmakordselt Euroopa Liidu 2,03%-se keskmise, teatab Statistikaamet.

Teadus ja arendustegevusele (T&A) kulutati 2011. aastal 384,5 miljoni eurot, mis on ligi kaks kolmandikku rohkem kui aasta varem. Kolmandiku nendest kulutustest moodustasid investeeringud tehnoloogiliseks arenduseks õlitööstuses.

T&A statistika käsiraamat^a, annab vastuse tekkida võivale küsimusele: miks uue tehase püstitamise kulud loetakse T&A kulutuste hulka? Kui tegemist on piloottehasega, mis põhineb uudsel seni rakendamata tehnoloogial, siis on kahtlemata tegemist katse- ja arendustöödega. Eestis on teistes valdkondades niisuguseid näiteid olnud varemgi, seekord on erandlikuks investeeringute mastaap, mis kipub varjutama aset leidnud ülejäänuid positiivseid muutusi. Nende hoomamiseks tuleb vaadelda kulutusi sektorite kaupa.

Teadus- ja arendustegevuse kulutused, mln eurot, 2009–2011

	2009	2010	2011
T&A kulutused kokku	197,4	232,8	384,5
kasumitaotluseta sektorid	109,2	116,0	141,6
..ettevõtlussektor	88,2	116,8	242,8
Riigi rahastatud kulutused	96,4	102,8	125,9
kasumitaotluseta sektorid	86,6	89,8	109,4
..ettevõtlussektor	9,7	13,0	16,5

Kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites, millistest lõviosa moodustab kõrgharidussektor, kasvasid T&A kulutused 2011. aastal võrreldes 2010. aastaga 22%. Samavõrra suurenesid riigi rahastatud kulutused. Kui õlitööstuse investeeringud ettevõtlussektori T&A kulutustest maha arvata, siis ülejäänud ettevõtete jaoks oli kasv ikkagi kasumitaotluseta sektoritest kiirem — 29%. Koos õlitööstusega oli tegemist lausa erakordse — enam kui kahekordse kasvuga. Märkimist väärib ka asjaolu, et riigi rahastatud T&A kulutused ettevõtlussektoris kasvasid 27%, seda ennekõike EASi väikeettevõtete toetuste ja arenduskeskuste rahastamise kujul. Niisiis, isegi õlitööstust arvestamata toimus 2011. aastal T&A valdkonnas märkimisväärne areng.

Kasv ei ilmenud ainult kulutuste näol. Võrreldes eelmise aastaga kasvas 2011. aastal T&A-ga hõivatud töötajate poolt sellele tegevusele kulutatud tööaeg 11%, sealjuures teadlaste ja inseneride tööaeg ettevõtlussektoris 12% ja kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites 8%. Doktorikraadiga T&A-töötajate hulk suurenes 89 võrra ehk 3%.

Eurostati avalikus andmebaasis avaldati 15. novembril T&A valdkonna esialgsed 2011. aasta andmed, kus Eesti jaoks on T&A kulutuste suhe SKP-sse näidatud pisut madalamana — 2,37%. Täna avaldatud lõplikud andmed avaldatakse Eurostati andmebaasis alles 2013. aasta hilissuvel. Väike erinevus ei muuda Eesti paiknemist EL liikmesriikide teadus- ja arendustegevuse intensiivsuse pingereas: olime 2011. aastal seitsmendal positsioonil Sloveenia ja Prantsusmaa vahel. Investeeringuteta õlitööstuses oluksime pingerea keskel kolmeteistkümnendal kohal.

^a OECD publitseeritud [Frascati Manual](#)

Täpsem teave:
 Aavo Heinlo
 Peaanalüütik
 Ettevõtluse aastastatistika talitus
 Statistikaamet
 Tel 625 9217

Detailsemad andmed on avaldatud statistika andmebaasis
[\(T&A üldandmed\)](#) ja [T&A ettevõtlussektoris](#).